

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **S.**, so sídlom v B., zastúpenej **A. – S.**, a.s. **D.**, proti žalovaným **1/ P.**, so sídlom v B., **2/ Š. D.**, bývajúcemu v B., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. **M. R.**, advokátom v B., **o 198 090,-- Sk** (6 575,38 Eur) **s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 20 C 225/2005, o dovolaní žalovaného **2/** proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. apríla 2009 sp. zn. 3 Co 407/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **2/ o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 12. júna 2007 č.k. 20 C 225/2005-148 uložil žalovanému **2/** povinnosť zaplatiť žalobkyňi 198 090,-- Sk (6 575,38 Eur) so 6 % úrokom z omeškania od 14. apríla 2005 do zaplatenia a tiež trovy konania v sume 9 800,-- Sk (325,30 Eur), všetko do troch dní. Žalobu žalobkyne proti žalovanému **1/** zamietol a žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému **1/** náhradu trov konania v sume 85 341,-- Sk (283,80 Eur) na účet jeho právneho zástupcu do troch dní. Na základe vykonaného dokazovania uzavrel, že žaloba čo do základu aj čo do výšky je dôvodná len voči žalovanému **2/**. V konaní mal preukázané, že v čase dopravnej nehody žalovaný **2/** bol zamestnancom žalovaného **1/**, ktorý bol prevádzkovateľom motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, náhradu ktorej žalobkyňa v konaní uplatnila. V prejednávanej veci zodpovednosť žalovaného **1/** za vzniknutú škodu je vylúčená vzhľadom k tomu, že žalovaný **2/** vykonal čiernu jazdu služobným motorovým vozidlom, preto žalobu voči žalovanému **1/** zamietol. Žalovaný **2/** bez vedomia žalovaného **1/** použil služobné motorové vozidlo spolu

s ďalšími dvoma zamestnancami žalovaného 1/ po tom, čo požili alkohol a žalovaný 2/ v stave ťažkej opitosti spôsobil dopravnú nehodu s následkom smrti dvoch osôb. Uplatnený nárok predstavuje sumu, ktorú žalobkyňa vyplatila pozostalým poškodeným v dôsledku dopravnej nehody a to na vdovských dôchodkoch a sirotskom dôchodku, spolu vo výške 198 090,-- Sk (6 575,38 Eur). S poukazom na ustanovenie § 423, § 430 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 11 ods. 1 písm. a/, ods. 5 a § 12 ods. 1 vyhl. č. 423/1991 Zb. žalobe voči žalovanému 2/ v celom rozsahu vyhovel.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaného 2/ rozsudkom z 23. apríla 2009 sp. zn. 3 Co 407/2007 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa povinnosti žalovaného 2/ zaplatiť žalobkyni sumu 198 090,-- Sk (6 575,38 Eur) a v časti týkajúcej sa zaplata úroku z omeškania napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 6 % z priznanej istiny od 17. augusta 2005 do zaplata. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a správne posúdil vec po právnej stránke a v tomto smere považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne. Za správne považoval aj dôvody napadnutého rozsudku a stotožnil sa aj s priznanou výškou náhrady škody. Len pokiaľ išlo o príslušenstvo pohľadávky považoval odvolanie za čiastočne dôvodné, keď na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že do omeškania s platením sa žalovaný 2/ dostal až dňom 17. augusta 2005, pretože až doručením platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava II č.k. 31 Ro 1489/2005-32 dňa 16. augusta 2005 sa dozvedel o povinnosti zaplatiť sumu 198 090,-- Sk (6 575,38 Eur). Za celkom nedôvodnú považoval námietku žalovaného 2/ týkajúcu sa prekážky tzv. litispendencie, pretože uznesením vyhláseným na pojednávaní 14. marca 2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. mája 2006, súd konanie voči žalovanému 2/ v dôsledku späťvzatia žaloby zastavil a o žiadosti žalobkyne z 26. apríla 2005 (zrejme 26. apríla 2006 – pozn. dovolacieho súdu), ktorou žiadala pripustiť vstup žalovaného 2/ do konania, rozhodol súd prvého stupňa až na pojednávaní 16. mája 2006, teda v čase, kedy prekážka litispendencie už neexistovala.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 2/ dovolanie. Namietal, že súd prvého stupňa sa dopustil pochybenia, ktoré kvalifikoval ako vadu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., na ktorú neprihliadol ani odvolací súd, hoci tak mal urobiť zo zákona. Uvedená vada konania podľa názoru dovolateľa spočíva v tom, že 14. marca 2006 žalobkyňa vzala voči dovolateľovi žalobu späť, s čím on vyslovil súhlas. Žalobkyňa následne 22. marca

2006 zobrala späť svoj návrh na zastavenie konania. Jediným možným prostriedkom na dosiahnutie opätovného rozšírenia okruhu účastníkov konania na strane žalovanej (o osobu dovolateľa – pozn. dovolacieho súdu), po vydaní uznesenia o zastavení konania voči dovolateľovi, bolo odvolanie proti takémuto uzneseniu. Nič na veci nemení skutočnosť, že o opätovnom pribratí žalovaného 2/ do konania rozhodoval súd až po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania voči nemu, pretože návrh na opätovné pribratie do konania bol nespôsobilý a z dôvodu prekážky litispendencie mal súd konanie s poukazom na ustanovenie § 83 O.s.p. voči nemu zastaviť. Napriek tomu, že na tieto pochybenia poukázal už v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa, odvolací súd sa touto vadou nezaoberal. V prípade neakceptovania jeho názoru, mal súd žalobu voči nemu zamietnuť z dôvodu vznesenej námietky premlčania. Zároveň požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť. Pokiaľ ide o námietku litispendencie, poukázala na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý sa touto problematikou vo svojom odôvodnení zaoberal. Námietku premlčania nepovažovala za dôvodnú.

Žalovaný 1/ sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo

rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Z hľadiska prípustnosti dovolania možno za zmenu rozsudku súdu prvého stupňa odvolacím súdom považovať len také rozhodnutie, ktorým odvolací súd vecne zmeňuje rozhodnutie súdu prvého stupňa o predmete sporu a nahrádza ho svojím iným rozhodnutím o veci samej. V porovnaní s rozhodnutím súdu prvého stupňa musí ísť o iné, rozdielne rozhodnutie vo veci samej. Rozhodujúcim preto nie je formálne hľadisko, teda slovné vyjadrenie rozsudku, ale vecné (obsahové) hľadisko, teda to, či odvolací súd niečo vecne zmenil na tom, čo už pred ním deklaroval alebo konštituoval súd prvého stupňa.

Z porovnania výrokových častí rozsudkov oboch nižších súdov je zrejmé, že odvolací súd v časti týkajúcej sa istiny napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a v časti týkajúcej sa príslušenstva (úrokov z omeškania) napriek použitej formulácii o zmene, v skutočnosti (podľa obsahu) rozsudok súdu prvého stupňa v časti, v ktorej uložil žalovanému 2/ zaplatiť žalobkyni úroky z omeškania vo výške 6 % z priznanej istiny od 17. augusta 2005 do zaplataenia, potvrdil (keď v ostatnej – zvyšnej časti od 14. apríla 2005 do 16. augusta 2005 nárok neodobril). Z hľadiska prípustnosti dovolania žalovaného je podstatné, že oba rozsudky (rozsudok súdu prvého stupňa a rozsudok dovolacieho súdu) uložili žalovanému 2/ zaplatiť žalobkyni sumu 198 090,-- Sk (6 575,38 Eur) spolu so 6 % úrokom z omeškania od 17. augusta 2005 do zaplataenia. Z uvedeného vyplýva, že rozsudok dovolacieho súdu má povahu potvrdzujúceho rozsudku, prípustnosť dovolania je preto potrebné podľa toho skúmať.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnutý výrok rozsudku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil a v tejto veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie), je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovaného 2/ z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodit' nemožno.

Z hľadiska dovolateľom uvádzanej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. je v danej veci podstatné len to, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad, ale v prejednávanej veci nejde). Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo), ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., pričom nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení. Nezistil ani podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. d/ O.s.p., na ktoré (posudzujúc dovolanie podľa jeho obsahu) poukazoval dovolateľ. Dovolateľ v predmetnom dovolaní tvrdí existenciu prekážky litispendencie, t.j. prekážky začatia iného konania. Litispendencia je procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí, alebo kedy táto prekážka vznikla. Prekážka litispendencie je prekážkou odstrániteľnou. Dovolací súd na tomto mieste poukazuje na obsah odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa s touto námietkou žalovaného 2/ vypořiadal už v rámci odvolacieho konania a s týmto vysloveným názorom dovolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje a na tomto mieste v podrobnostiach naň odkazuje.

Keďže prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodíť z ustanovení § 238

a § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného 2/ podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď v súvislosti s dovolacím konaním neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. októbra 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová